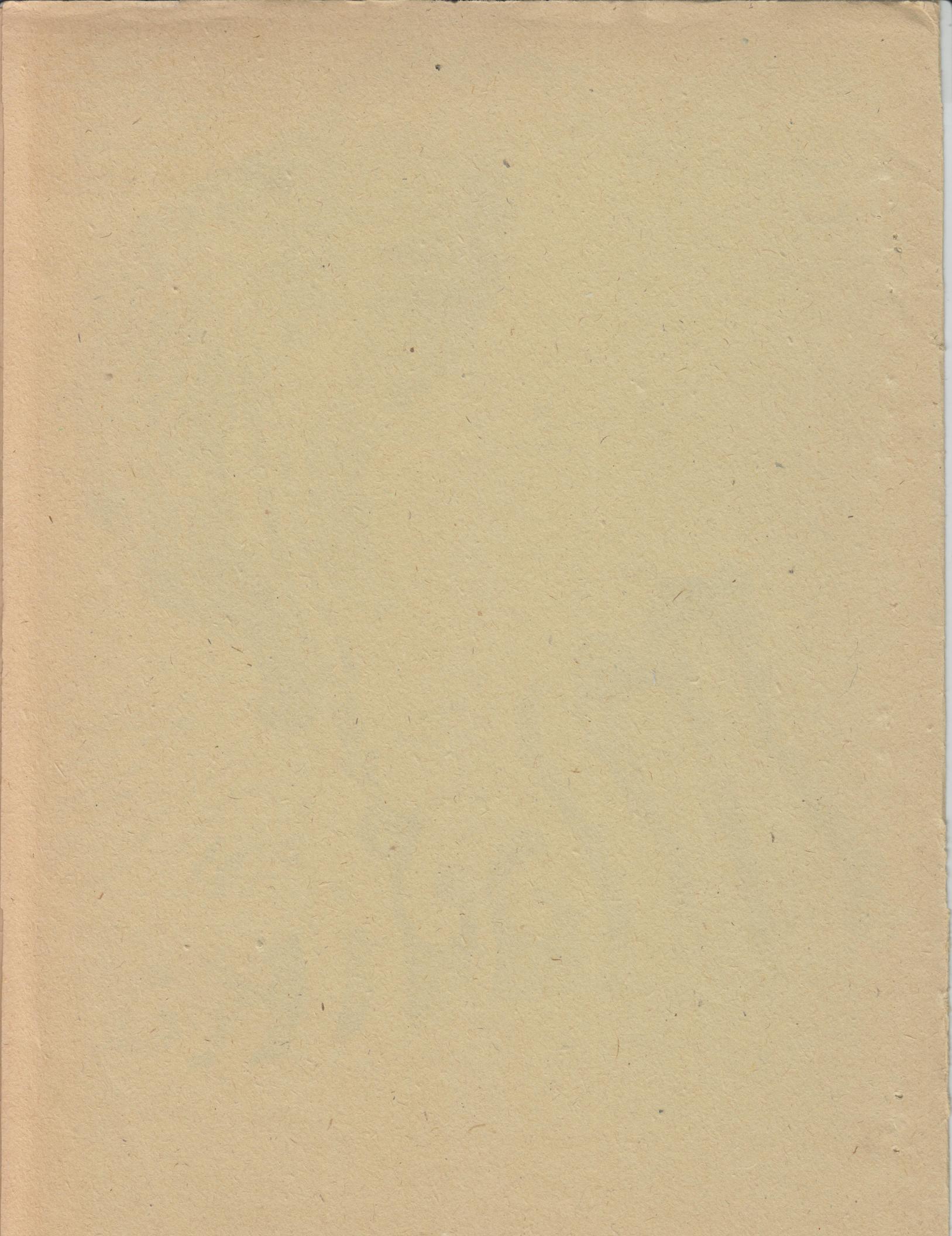

3.

(3)

1968/69

GLASILO DIJAKOV PEDAGOŠKE GIMNAZIJE

Ljubljana , marec / april 1969

Številka 3

cena: 1 din

Uredniški odbor :

Tatjana Perjet

Katja Praznik

Ljubica Sibila

Irena Tacar

Breda Preven

Irena Vičič

Alenka Žigon

Jožica Rožmanec

Literarne prispevke, pesmi, ocene dram in
filmov, kritike lista, prispevkov in ses-
tavke o šolskih problemih, mladinski orga-
nizaciji, ocenjevanju... vzrite v nabiral-
nik pri vratarnici !

043798

Gimnazija Ledina - knjižnica

Mojl 2.0

K A Z A L O

- 4/ Kronika s Starega vrha - soba 7
5/ Okno - Alenka
Tudi v središču mesta - Alenka
6/ Iščem človeka - Žiga Alenka
To nisi ti - Ljuba
7/ Včasih si želim - Ljuba
8/ Protest I - Petero
9/ Protest III - Petero
10/ Frotika za Mira - X
Nikogar ni - Pika
11/ Praznina - Pika
Noč - Ljubica
12/ Usoda - Venka
Prišel si - Solza
13/ Človek - X
Ljubiš me - Joti
Zgodba v okvirju - X
14/ Ernest Miller Hamingway - Ky
15/ Črne roke - Karfiolca
16/ S počitnic - Lučka
18/ Sreča?! - Katja
19/ Vigred, Tri pikice, Rosni cvetovi - 13. april
21/ Pismo Bena Zupančiča
22/ Pismo Franceta Bevka
Mislim samo nase - Jožica
23/ Ankete
25/ Zrcalo našega obraza: Ob Prešernovem dnevu
Policaj v črnih hlačah
Krvodajalci
Vzgledi
Pozabljivost - BILL

NEOBJAVLJENI PRISPEVKI

Ljubiš me - ni tvoj osebni izraz
Nasmeh, pogled, ljubezen - premalo obdelana
Mir je vladal - premalo obdelano
Razočaranje - preberi si druge pesmice, seveda jih ne posnemaj
Igor si -- preveč vsakdanje
Pravljica - romantika?
Včeraj, danes, jutri - premalo obdelano
Galeb - malo popravi
Ničesar - nesrečni izbor besed

DIJAKI!

Še vedno se slišijo glasovi, da smo rasredni časopis. Posebno izstopajo nekateri razredi, v katerih kar zavihajo nosove, ko ponudimo številke in kupijo 2 ali 3. Tako je v 3.č, 4.a, 2.c in 2.d razredu.

Toda zavedajmo se, da bo list vse bolj naš, če bomo čimveč pisali vanj in ne samo lepe literarne prispevke.

Zakaj ne bi odkrito spregovorili o naših problemih, o ocenjevanju, o vseh težavah na naši šoli. Pa ne le v šoli, tudi izven nje se marsikaj zanimivega zgodi; morda vam je bil všeč kak film, ali niste bili zadovoljni z dramsko predstavo. Pišite!

Saj ni naš odbor - volčji zbor! Pridite k nam ob četrtkih, 15 minut čez sedmo v fizikalni učilnici /3.c razred/.

Dijaki, čimveč vas bo sodelovalo z nami, bolj bo list naš, res naš obraz!

Tega se zavedajmo!!!

Ured. odbor

Prispevke podpišite vsaj z "Ky", če imate tako "tremo".

ANKETE

Sicer je že naš Bill spregovoril o tem, a naj se oglasim še jaz.

16. tovarišem profesorjem smo dali anketo s štirimi vprašanji o našem listu. Nazaj smo jih dobili le od šestih. To je za vzgled nam, dijaki, da jih bomo kot bodoči pedagogi vestno posnemali. Saj so nam starejši vedno za vzgled.

Za konč: "To jaz povem, potem pa tiho." Demokracija, samoupravljanje, med profesorji in dijaki ni pregraj!

S.L.

KRONIKA S STAREGA VRHA

/Sinoči sem na vasi bil/
V pondeljek smo v dom prišli
tam gor pod Starim vrhom,
smučine smo preizkušali
tja dol k strmim dolom.

Čaji se spreminjajo
tam gor pod starim vrhom,
vode nam dolivajo
pod strogim tem terorjem.

Ob osmilj smo vstajali
tam gor pod Starim vrhom,
dober kruh smo papali
tam gor nad starim prtom.

Ob devetih smo se smučali
tam gor pod Starim vrhom,
padci so kar dobro šli
tam dol pod strmim bregom.

Ob enih pa smo kosili
tam gor pod Starim vrhom,
hrana nam je teknila,
zalili smo jo s pivom.

Ob šestih pa smo malcali
tam gor pod Starim vrhom,
nam kruha je odmerila,
da lačni smo ostali.

Po maleci smo večerjali
tam gor pod Starim vrhom,
smo s krožniki pozirali
pred kuhinjskim tam oknom.

Po večerji pa smo kartali
tam gor pod Starim vrhom,
tarok in šnops smo "špilali",
končali pa smo z oslon.

Ob desetih spati smo odšli
tam gor pod Starim vrhom,
lahko noč si voščili
vsak z enim dobrim vicem.

Stene pa so tanke bile
tam gor pod starim vrhom,
"sekreti" pa močno smrde
tam pod ledenim kapom.

Tarzan palce ťrl je
tam gor pod Starim vrhom
in nas vse polizal je
s špehastim jèzikom.

V kuhinji so dobri bli
tam gor pod Starim vrhom,
nam dober kruh so rezali
iz vsak dan svežih hlebov.

Danči naj bi kapo bil
tam gor pod Starim vrhom
in kapico je izgubil,
ker migal ni z jesikom.

Meta je s familijo bla
tam gor pod Starim vrhom,
se z nami veselila je,
ko je padec bil za padcem.

Jože je tečajnik bil
tam gor pod Starim vrhom,
se plug voziti je učil
tam dol pod strmim bregom.

Vlada pa je kapo bla
tam gor pod Starim vrhom
in norme je uvajala,
da "Šparali" bi s kruhom.

V soboto se je tečaj končal
tam gor pod Starim vrhom,
smo domov veseli šli
k ljubljanskim belim meglam.

SODA 7.

OKNO

Okno nasproti mojega okna.
Tam vsako noč
nekdo pozno pozno bedi.
In zaželim si včasih,
da bi te poznala,
vprašala bi te tisoč stvari.
To okno nasproti mojega okna.
Vsako noč se poslovim od njega,
preden moj čoln odjadra,
v sanjski ocean.

Alenka

TUDI V SREDIŠČU MESTA SO TIHE ULICE

V tej ulici zmeraj umolknem,
tu na vogalu,
tu sem te včasih srečala.
Tisti dnevi so bili kratki
in se minili,
vse je samo še spomin.
Danes grem mimo hiše,
mimo tvojega okna,
pa tvoj korak je zamrl same.

Tudi v središču mesta
so tihe ulice,
pa niso tihe za vse.

Alenka

IŠČEM ČLOVEKA

Človek je v starcu,
ki prosi po hišah,
in človek je v ženi,
ki stopa po cesti s težko
mrežo v vsaki roki,
in človek je v delavcu
na gradbišču.
Človek je v dekletu,
ki ne more v šolo,
in človek je v dečku,
ki prodaja časopise
na vogalu,
in človek je v natakarju
z narejenim nasmeškom.

Človek je v prodajalki,
ki je prijazna s kupcem
po uri, ko zapirajo,
in človek je v možu,
ki išče tako delo,
ki ga zna, pa ga ne najde
in sam med mnogimi
potika se po mestu.
In človek je v meni
in v tebi je
in človek je v vsakem od nas.
Le najti ga, najti človeka...
Zidovi so med nami.

Žigon Alenka

TO NISI TI

Ko v plesu se zasanjanem vrtim,
mi misli ubeže drugam
in v prsih vstaja mi spomin,
da tu si ti, ti ...
Zaman!

Svetle, boleče luči odkrivajo
resnice bled obraz mi
in zdržnem se:
to nisi ti ...

Nekoč sem naslonila
glevo ti na ramo
in kot metulj sem zaplesala
v vrtincu razigranega življenja.

Sedaj pa gledam ta obraz:
to nisi ti!
Sem upala si le v sanjah,
glevo na ramo mu nasloniti?

Glasovi, luči ..., spomin,
ko v plesu se zasanjanem vrtim
mi misli ubeže ...

Ljuba

VČASIH SI ŽELIM

Včasih zaželim si daleč proč ...
in vendar ko te ni,
v srcu čutim te,
z zaprtimi očmi zrem tvoj obraz.
Pa včasih si želim kam daleč proč ...
ker veš,
pri meni radost ni doma,
ker ne poznam več sanjskega sveta.
Zato želim si daleč ...
ko skupaj sva
bojim praznote se srca,
da tebi sreča z mano tujka bi bila.
In zaželim si daleč proč ...
svetu - neznanika
človek - še na pol žival
resnica - kruta vedno.

In želim si daleč ...
daleč v deželo tema,
brez sanj in gorja,
kjer sonce ni doma, le mir in hlad brezčutja.

Ljuba

PROTEST I. - VOJNA

To pesem pojem v imenu svojem
z vsemi tistimi, ki mislijo kot jaz.
V imenu otrok, ki jokajo ob grobu
mrtvega očeta, ki ostal je v ognju vojne.
To ni več pesem, ampak bolečina,
obup in žalost, izražena v besedah,
nad svetom, ki vrti se v ognju,
pod dimom iz človeškega ognjišča,
ki neti ga nespametna desnica.

In tisti, ki so dan poprej
še zrli v sinji obok nad sabo,
bili v mislih spet doma,
se nikdar več ne bodo spomnili
toplete svojega ljubečega ognjišča.
In kdo je kriv za to ?
Kdo kriv je za vsa ta sovraštva, smrt?
Da, to je on -- NEKDO, ki igra se z vojno,
le ta pomeni mu obstoj.

NEKDO , ki ne ve, koliko je onih,
ki jokajo nad trupli mrtvih.
Kot da ne ve za tiste,
ki v stiski umirajo od gladu
in noče videti milijonov tistih,
ki želijo si prijateljstva, miru,
Pomen besed teh zanj je prazen, ničev.
NE, on želi si vojne, prelivanje krvi.

Le kdaj se končale bodo strašne te novice?
Kdaj svet bo v miru, slogi in sožitju?
Zgodilo se bo to!
ko bo NEKDO potlačen v tla,
ko mu nekdo bo slomil vrat.
Takrat na svetu bo zavladal mir,
končano bo nesmiselno sovraštvo, smrt.
Končana ta prekleta vojna!
Spet bo MIR.

Peterc 3.a

PROTEST III. - NASPROTJA

Z motnimi očmi
blodim med skalovjem gorja,
odet v črnino;
obrazi tegobe, sestradana bitja
ni v mislih venomer križajo pot.

Sreča nekdo me, s polnim obrazom,
izraz izobilja mu sije iz oči.
Ne, to je krivica!
Spomin mi k lačnim, ubogim hiti.
Pa vpraša me ta, zakaj sem otočen,
zakaj nisem vesel kakor on.
Toda kdo, kdo bo danes vesel?
Kako! ko milijoni trpijo od gladu!
Ne, to ni mogoče,
to čuti vsak človek z vestjo.
Ne morem z veseljem gledati
v ta nasprotujoči si svet.
Nekomu poneni - vse -
le skorjica, odpadla od bogate blaščice,
a drugemu - vse - ne poneni prav nič.
Obup! Ostal sem sam.
Obdaja le moreča me črnina,
z obraza zopet bere se nemoč.
Človek, obudi si vest!!

Peterc 3.a

EROTIKA ZA MIRA

- I. Spusti se v meglo tisočih jezer,
poglej v temo neznanega sveta

Odpira se ti zidovje porušenih sten,
podaja ti roké; ti pa greš naprej

Morska globina ti naplavlja školjke,
z njihovih glav pobiraš zelene alge

Smeh odbija se od razburkanega morja,
v oči mu mečeš droben pesek

Voda na peščenih tleh izteče v globino,
iz kamenja sestavljaš mozaik ljubezni

Sonce vklepaš v verige; iz špranj v valovih
brskaš niti, da z njimi povežeš sonce

S hrepenenjem v rokah begaš po skalah;
ne najdeš prostora, kamor bi ga lahko skril

Črne galebe loviš na sipine - z eno rokó
jih mečeš ob skale, z drugo držiš se oblaka

- II. Trdno stojiš na mahu v pragozdu,
z morske obale šepeče ti tisoče školjk

Kamenje drži za roke sonce, s hrepenenjem
rajajo na morskih sipinah; galebi jim pojijo

Ti pa letiš na krilih vejevja; mimo
porušenih sten, se vračaš v stvarnost

v2

NIKOGAR NI

Videla sem tvoje oči,
ljubila sem tvoje ustnice,
čutila sem tvoje roke.

Videla sem razočaranje,
ljubila sem grenak okus,
čutila sem bolečino.

Ozrem se ...

Nikogar ni, ki bi gledal moje oči,
nikogar, ki bi ljubil moje ustnice,
nikogar, ki bi hotel moje roke.

Pika

PRAZNINA

Čutila sem solze na
svojem obrazu,
čutila sem bolečino
v svojem srcu.

Ni te in ne boš več prišel,
ljubim te,
toda ljubim le praznino.

Pika

NOČ

Moj fant! ali veš,
kako je tvoja mala muca
zdajle sama?
Nikogar ni doma,
radio igra, štiri stene in okno,
skozi katerega utripa soj cestne luči.
Tudi drevo je tam dolii
in mraz je zunaj.

Meni je toplo,
a sem tako sama:
Medo, naj dam tebi topline.
Medo, moj mali rumenček,
ti moj otroški prijatelj;
no, pa nisem več sama.
In ti, KIKI, pa sedi k meni,
da se po dolgem času malo pomeniva.
Kiki, ti moj mali fantek,
praviš, da ni očita?
Ni ga; nadin oči gotovo premišljuje,
kaj počne njegova muca,
če že spi in če kaj misli nanj.
Misli, misli ... a ne le muca,
tudi njegov pegasti fantek.
Kajne, Kiki!
Medo, smo si vse povedali?
Sedaj pa tiho in zaspimo.

Lahko noč fant, naš oči!
tvoja muca ni več sama,
v njenih mislih si,
v njenih sanjah in spominih —
vso noč ...

Ljubica

USODA

- I. Dan, navaden dan,
eden izmed mnogih,
ko se Evropa utaplja v blišču
in zvija v zabavi:
tu Beatlesi in Slaki,
tam valček in foks;
vsak se po svoje zabava.
Nihče ne misli na druge.
"Čemu? Meni je dobro!"
Tako misli vsak zase in vsi skupaj.
- II. Vendar pa ni vsem lepo,
ko se Evropa duši v novi modi,
Vietnam ječi pod ameriškim škornjem.
Tam nihče ne vprašuje:
kaj prinesla nova bo moda.
Tam životarijo iz dneva v dan,
nihče ne ve: bo prišel dan?
Bo dočakal jutro?
In kaj bo primesel nov dan:
težave, bridkosti, morda žarek upanja?!
- III. Vsak čaka svojo usodo:
doma pri otrocih, na cesti
ali s puško v roki – vseeno kje.
Povsod je strah, trepet ali smrt.

Vénka III.b

PRIŠEL SI

Prišel si in se nežno mi nasmehnil,
vrnila sem ti ljub nasmeh,
prišel si, ker si premočno me ljubil,
a nisi vedel, da ne smeš.

Govoril si o delu, o vremenu,
a jaz te nisem poslušala,
govoril si, ker si se bal tištine,
ki tvojo bi ljubezen mi izdala.

Odšel si kakor starec, z bolečino,
ki ti moja jo beseda je zadala,
odšel si in si jokal kakor dete,
jaz pa – čisto mirna sem ostala.

Solza

ČLOVEK

Civilizacija, napredek
produkta človekove zavesti

Civilizacija - lakota, rasna diskriminacija
Napredek - vojna, izkoriščanje.

χ^2

LJUBIŠ ME

Ljubiš me in jaz molčim,
mar naj bi govorila?
Naj rekla bi,
da laž je vse,
da nikdar te
ne bom
ljubila?

Ljubiš me in jaz molčim,
ker tudi ti molčiš.
Naj zrušim mar
tvoj sanjski grad
s priznanjem,
da trpim?

Ljubiš me in jaz molčim
a v srcu mi kriči,
nasmeh je jok,
pogled obup
in solzne moje so oči.

Ljubiš me in jaz molčim,
mar naj bi govorila?
Naj rekla bi,
da to je laž,
da nikdar te ne bom ljubila?

Jotij

ZGODBA V OKVIRU

Hodim po bregu ...
za ovinkom slišim vpitje ljudi.
Odmaknem se od brega,
kakor da me je strah
grozečih tolmunov.
Samo še nekaj korakov
naredim in vse bo mimo,
samo, samo še tri, še dva ... Ne.
Zakaj nimam toliko poguma?
Toda nekoč bo moja volja večja,
nekoč me bo vulkan do konca razvnel
in vrgla se bom med zelene valceve
in srce bo za vedno nehalo biti.

χ^2

ERNEST MILLER HAMINGWAY

Ernest M. Hamingway je v svoji mladosti prešel iz šolskih klopi preko številnih kuhinj, kjer je pomival posodo, kavarn, kjer je bil natakar, polj, ki jih je obdelaval kot poljski delavec, do ringov, kjer se je boril z nasprotniki.

Tako se je udeležil tudi prve svetovne vojne, ki jo je opisal v knjigi "Zbogom orožje". Tu je opisal grozote vojne in nesmisel vojskovanja. Pretresljivo je opisal odpor, ki ga prepresti italijanski ljudje – vojaki na soški fronti, čutijo do vojne. Nazorno pokaže brezčutno početje italijanske buržoazije, ki je odtrgala preproste kmečke ljudi od zemlje in jih pognala v boj – pokol. Vojaki sami te osvajalne vojne ne odbavajo in sabotirajo, zato da bi jih poslali v zaledje.

Pretresljiva pa je ljubezenska zgodba mladega poročnika Hemrija do bolničarke Catharine, s katero se je sprva mislil le poigravati, potem pa se je med njima vzpostavila trdnejša vez. V začetku je glavni junak prepričan, da sploh ni zmožen ljubiti, a kmalu se prepriča o nasprotnem. Ko je italijanska vojska na begu, se reši vseh neprijetnosti, samo, da bi prišel do svoje Cat, da bi jo spet videl, jo objel. V prezupnih položajih, ko je sam sredi reke, ko beži pred karabinjerji, ga vedno bodri misel na Catharino. Tudi ko se mu že porajajo sumi, da bo Cat pri porodu umrla, odganja te misli. Ho pa jo zagleda mrtvo v zatemnjeni sobi, se ne more obresti misli, da je le kip. In iz bolnice odide še bolj osamljen, kot je bil v začetku.

Kot boje na soški fronti, je Hamingway lepo prikazal tudi boje v Španiji, med španskimi partizani in staro vlado. Partizani, ki se borijo za republiko, za enakopravnost, so ljudje iz vrst nižjih slojev: od ciganov, kmečkih ljudi, pa do bikoborcev. Ti ljudje so preprosti, skoraj prostashi, toda na dnu svoje duše so dobri in hvaležni za vsako dobro stvar. Taka je Pilar, ki podpira ljubezen med glavnim junakom Robertom Jordanom, imenovanim Ingles in begunko Marijo, tak je tudi cigan in stari dobr Anselmo Le Pablo, voditelj teh partiza-

nov, se v začetku upira Inglesovemu načrtu, toda tudi on kloni. Robert Jordan, ki je zaljubljen v Marijo in jo hoče rešiti, pa obleži ranjen po napadu na most.

Knjigo "Komu zvoni" je Hamingway posvetil svoji tretji ženi Marthi Gelhorn. V tem romanu je izpovedal svojo vero v življenje in smisel človeškega boja za boljši svet. To podarja tudi motto te knjige: "Neben človek ni otrok, povsem zase, vsak človek je kos celine ... Ob smrti vsakega človeka je mene manj, kajti vključen sem v človeštvo. In zato nikdar ne pošiljaj spraševat, komu zvoni: svoni tebi."

Hemingwayeve pisanje se giblje predvsem med dvema osrednjima poloma v človeškem življenju, med ljubezni in smrтjo.

Njegovi junaki so preprosti osamljeni ljudje, ki se trdo spoprijemajo z življenjem in se nenehno borijo za svoj obstoj. Ljudje so hladni ob dotiku s smrтjo in se z njo povsem spriјaznijo.

Hemingway pa je tudi umetnik v razpletanju ljubezní, ki jo njegovi junaki gledajo sprva le kot sredstvo za fizično zadovoljitev, a se potem razvije v iskreno prijateljstvo in globoko ljubezen.

Hemingway je zajemal snov za romane iz lastnih doživljajev, zato so njegove pripovedi realne.

Hemingway je velik umetnik, ki razpleta svojo vsebino tako, da nehote pritegne bralčeve pozornost, zato nam še danes, po tolikih letih, lahko veliko pove. Ni zaman prejel Nobelove nagrade za eno izmed svojih najboljših del Starce in morje.

NY

ČRNE ROKE

Neko noč so se pred menoj prikazale črne roke – njegove.

Pohlepno, z razkrečenimi prsti so se bližale mojemu obrazu.

Strah mi je zadrgnil grlo in nisem se mogla premakniti.

Nato so temne roke grabile navzdol in senca glave se je nagnila nad napete prsi. Zdele se mi je, da počasi, počasi drse navzdol, tresoče se od poželenja. Tědaj se mi se zdramila, odločno udarila proti prividu in ga razbila kot mračen spomin.

Križjolca

S POČITNIC

/list iz počitniškega dnevnika 1967/

Kristal pri kristalu. Tisoč in tisoč snežnih kristalov čez prostrane travnike. Sončni žarki jih spreminjajo v eno samo širno sončno preprogo. Mehka je in nežna, a hladna. Ob smrekovih iglicah se raztrga na puhaste kapice, ki varujejo zelenje veje pred mrazom.

Med travniki in smrekami vodi pot. Ponikamo se po njej in se čudimo lepotam zime. Na hrbitih nam poskakujejo nahrbtniki, na ramah se zibljejo smuči. Okrog pasu so nam privezane vetrovke. Iz oči nam sije radost v pričakovovanju veselih dni, ki nas čakajo. Nahrbtnike odložimo in si nataknemo na noge smuči. Ne izplača se hoditi navzdol, če se lahko peljemo.

Nisem prvič na smičeh. Lani sem se na Gorenjskem toliko naučila, da se vsaj za silo peljem po položnem bregu. Veliko jih je, ki so se s smučmi že spustili proti planinski koči, ki nas bo sprejela na počitnice za teden dni. S Cirilo in Ljubo se spustimo zadnje. Morda nas k temu sili negotovost na smičeh ali pa smo rajši same.

Spustimo se po prvem bregu. Ni strru. Na koncu si oddahnemo in se spet spuščamo naprej. Oh, saj ne gre tako lepo vseskozi. Občutila sem tudi, da ni lahko vstati iz globokega snega, če obsedиш v njem. Kmalu smo srečno prispeli na cilj. Prvi padci in prvi uspehi so se mi vtisnili v spomin in se jih pravkar živo spominjam, kakor bi vse doživljala znova. Naslednje dneve smo se učili smučarskih veščin: smuk, zavoj v desno, zavoj v levo, poševni smuk, kristjanijo ... Smuči so dan za dnem teptale sneg. Nobene vlečnice ni bilo, nobene tehnike, ki bi kvarila naravo. Le v skupni sobi, kjer nas je toplo sprejela kmečka peč, je že kraljevala elektrika. V kotu nas je sprejela televizija. Dva večera smo preživelici ob gledanju zanimivih filmov. Potem se je pokvarila. Zdelo se mi je, kot da bi se nalašč. Nalašč, da smo se počutili

bolj odmaknjeni od avtomatiziranega življenja. Zato, da bi malo pozabili na svet, ki nas obdaja dan za dnem, da bi se navžili zdravja in si odpočili oči na visokih zasneženih gorah.

Večer za večerom smo se smeiali raznovrstnim šalam in uživali ob različnih igrah. Peli smo slovenske narodne pesmi in melodične popevke vseh vrst. Dneve pa nam je osvetlilo sonce in nam podarilo največ veselja.

Najprijetnejše in najlepše trenutke sem preživelatakrat, ko sem na smučeh drsela v dolino. Pred menoj se je razprostiralo belo širno pobočje. Mimogrede sem videla, kako se mi bližajo koničasti vrhovi sivih gora. Srce se mi je širilo, ko so mi lasje plapolali po hrbitu in mi je zrak žvižgal okoli ušes. Smuči so drsele vedno hitreje in hitreje.

Čeprav steptan, je bil teren mehak kot žimnica in me zibal, kot bi bila na vzmeteh. Naenkrat sem opazila, da že režem v cel sneg. Smuči so šle vedno počasneje. Vrhovi gora so se končno ustavili. Spet so mirovali kot prej, okrog njih so razigrano krožili beli oblački. Nasmejan obraz mi je sijalo sonce in grelo hladna lica.

Letos sem prvič resnično uživala pri smučanju in upam, da ne zadnjič, saj mi bodo moje lesene spremļevalke v zimskih počitnicah vedno prinašale zdravo razvedrilo.

Sneg! Svetleča preprogaa snežnih kristalov. Spet smo se odmaknili od nje. Sedem dni je minilo kot sen. Vrnili smo se v stari svet, v ljubljanski vrvež.

Lučka

SREČA ?! - (šolska naloga)

Bil je torek, čisto navaden, meglen in žalosten dan, kot so navadno vsi dnevi pozne jeseni. Pa vendar sem čutila, da se je nekaj zgodilo.

Potem je začelo deževati in postala sem otožna, kot pač človek vedno postane ob takem vremenu.

Sedela sem v sobi in se učila, ko je prišla mama. Pogledala sem jo in nehote vztrepetala; Kaj se je zgodilo?

Tiho in počasi, z drhtečim glasom, je rekla: "Katja, bodi prijazna z očkom. Danes - Šel je k zdravniku ..."?

Glas se je pretrgal, po licih so se ji udrle solze. Nemo, z grozo v očeh sem strmela vanjo. "... raka ima ..."?

Kot ost so me zbodle te besede. Zunaj je vedno močnejše deževalo in zdeleno se mi je, da mi vsaka dežna kapljica govorita ta stavek. Moj očka! Živo sem se spet spominjala vseh dni, ki smo jih vsi štirje preživeli skupaj kot majhna, srečna družinica, spominjala sem se vseh neumosti, ki sem mu jih naredila ... Moj dobitni očka!

Ves teden je deževalo, kot da bi narava hotela vzeti del moje bolečine nase. In jaz, jaz sem vse dni jokala in nisem vedela, kaj naj storim. Velikokrat sem vse popoldne strmela v njegovo sliko, ali pa sem ga čisto tiho opazovala, ko je popoldan zaspal.

"Tako mi je hudo očka! Oprosti mi, slab otrok sem bila, a zdaj si tako zelo želim, da bi mogla namesto tebe nositi to bolezno",

Vsaka njegova beseda, vsak pogled in gib me je znova ranil in še poglobil grozo, bolečino in obup v meni ...

Potem je prišla pomlad. Prvi zvonček je pod oknom že pokukal iz zemlje in sonce je toplo sijalo in ga grelo. Vse je bilo lepo, vse je bilo srečno - le jaz ne. Vse do tistega dne, ko sva z mamo naskrivaj odšli k zdravniku, ki je zdravil najinega očka.

Kako malo je potrebno, da je človek srečen! Meni so pri-
nesle srečo kratke zdravnikove besede: "Bila je pomota,
Rano na želodcu ima. Popolnoma gotovo lahko trdim to."

Zadrhtela sem in objela sivolasega zdravnika ... Zazrla
sem se skozi okno in videla, kako svetlo in toplo je sonce,
kako bel in lep je zvonček pod mojim oknom! Šele tedaj sem
spoznala - kaj je sreča. Bila sem srečna, tako zelo srečna!
Ljudje, bila je pomota! Nihče mi še ne bo vzel mojega očka!

Katja

VIGRED - I.

Prihaja vigred s toplimi sapami. Ne vem, kaj naj napišem
o pomladu. Rada bi povedala kaj novega - a kaj?
Vemo, da greje sonce, da rastejo rože ... A kakšna je
pomlad v mestu? Kako cveto ulice in rastejo hiše? Tudi
pomlad? Da. Kako zelenijo ceste in pločniki? Kaj mi sli-
šimo tu sredi betona? Samo motorje in stroje? Ne! Človek
sem, s srcem in živim! v tem trdem mestu.
Slišim Vesno, ko joče in zgodaj zjutraj poje po cestah -
o soncu; slišim veter, ko šepeče o rožah in napetem popju
dreves. Vigred je tudi v mestu! Trka na moje okno.
Ko grem v šolo, prisluškujem glasovom: daljni melodiji reke
in žvrgolenju ptic v belih brstečih brezah. Popoldne sedi
sonce na strehi in gleda skozi okno našega razreda in mi
premišljujemo - c čem? Kako smo mladi in da je tam za zidom:
poula.

TRI PIKICE - II.

Premišljujem o ..., da, o tebi. Veš, najbolj me zaboli,
kadar čutim nezaupanje. Saj si mi vendar najbližji in
kljub temu dvomiš? Ne, ne ... saj ne.

Toda oprosti mi. Madež spomina bo v mojem srcu vedno ostal.

To moraš vedeti!

Zakaj molčiš? Tvoj poljub mi bo težko pregnal dvom.

Molčiš. O, vem. Saj vse priznam: včasih sem kruta, tudi sebična, tudi brezčutna na ... toda človek sem!

V tvojem pogledu čutim obtožbo. Me imaš res rad, tako rad, da mi boš pomagal do konca preboleli?

Ne, ne bom več pisala o tem.

Danes je žalosten, prazen dan. Rosni svetovi začudeno obračajo oči v nebo. Ti si tako daleč, pa vendar mislim le mate, Jarek je poln vode. Med šoto obmlaki poganjajo temno rdeče pikaste tulpike. V grmih neutrudno žgole ptice. Na travi ležim. Tu je še nekdo ... Pa kaj mi mar kdo. Ti nisi! to vem. Ne moreš vsaj malo začutiti z mano in me razumeti, da ljubim to širino, da ljubim te travnike, ko treščim kolo ob cesto in sem prosta?! Pojdi z mano, saj ...

ROSNI CVETOVI - III.

Pomlad - vigred - Vesna ... sonce, zelenje. Mlada srca ožive, vse brsti, srečni smo (in le enkrat mladi). Rada bi ti rekla: dragi, saj živiva danes, ne dvomi! Glej, vse ti poyem, le tega, kako me tvoj vprašajoč pogled zabolil - to ti ne morem povedati in kako sem tvoja in srečna, kadar se mi nasmeħneš. Ne bom te prosila: pojdi z menoj ... moje srce moraš spoznati in zaslutiti sam!

Rdeča resa nemo zre moje solzne oči, drobni vigredni cvetovi ne razumejo srca ne rosnih lic, ti pa ... Jutri grem v šolo. Kako se je v dveh dneh spremenil svet.

Tovariš profesor - jaz se javim, vse znam! (zato, da bo dober konec; pa misliš, da sem se res učila?)

Kako lepo sem spala in modre neonske luči so zrle, vame kot tvoje oči ... dvomeče. Prišel si za hip, kot da te je priklidal val hrepenenja in nemo odšel. Děž trka na okno in poje - o rosnih cvetovih.

PISMO BENA ZUPANČIČA - naši dijakinji, ki je delala
seminarsko nalogu "Sedmina"

Draga Jožica,

ne smeš mi zameriti, da se Ti oglašam tako pozno - živim namreč pretežno v Beogradu in tako se je zgodilo, da sem tvoje pisemce zamešal med papirje, ki jih prenašam sem ter tja. Ko sem ga le našel, sem se nemudoma, verjemi, lotil pisanja.

Na tvoje vprašanje o aktivnosti mladine v NOB ti bom odgovoril kratko - zakaj daljši odgovor si našla v SEDMINI. Te dni sem videl film, ki ga je po njej posnel režiser Matjaž Klopčič - moram ti reči (saj ne hvalim sebe), da mi je všeč in da se mi zdi, da utegne dosti povedati predvsem vam, ki ste v tistih letih, kot smo bili mi v začetku vojne. Film je posnet v barvah, z dobro ekipo slovenskih, hrvaških in srbskih igralcev in sicer na način, ki je sodoben in omogoča, da se da nekakšna današnja podoba dogajanja tisti čas. Lahko boš primerjala svoje vtise iz knjige z vtisi iz filma in oboje z razpoloženji tvojih vrstnikov n.pr. lansko leto, ko smo vsi skupaj opazovali na televiziji vedenje mladine v Pragi. Če bo film povedal tebi in tvojim vrstnikom tisto, kar je treba povedati, potem bo dober, potem bo vsaj približno pokazal na to, v kakšni situaciji se utegne te znajti jutri tudi vi, če bi se nam pripetilo kaj podobnega kot Čehom in Slovakom ali kot se je pred leti pripetilo nam, ko smo še sedeli v gimnazijskih klopeh.

Kratek neposreden odgovor na tvoje vprašanje pa bi se glasil nekako takole: vse to je bil sestavni del moje mladosti, mladost pa je nekaj, kar človeka spreminja vse življenje ravno zato, ker je mladost, ker se v mladih letih vse mnogo bolj vtisne človeku v spomin kot pozneje, ker je neponovljiva v lepem in grdem, v dobrem in zlem. Kot si morebiti opazila, se posamezni motivi iz tistih let pojavljajo tudi v drugih mojih knjigah ali delih. Bil je krut in hkrati lep čas, in vendar bi želel, da bi ga vam ne bilo treba doživeti. Spominske plošče na ljubljanskih gimnazijah govorijo o tem, da so bili srednješolci zdecimirani - vsak dejeti ni dočakal osvoboditve.

Upam, da s svojim odgovorom nisem prepozen za tvojo nalogo. Film, o katerem pišem, bo najbrže doživel premiero v aprilu (v Ljubljani) - oglej si ga in morebiti boš svoji nalogi še kaj dodala.

Lepo te pozdravljam in ti želim pri maturi in pri vsem, kar ji sledi, veliko uspeha.

Beno Zupančič

PISMO FRANCESTA BEVKA - naši dijakinji, ki je pisala seminarsko nalogu "Mali upornik"

Spoštovana tovarišica!

Na vaše vprašanje vam odgovarjam: Na mojo povest Mali upornik so vplivala doživetja in srečanja z našimi pionirji med NOB. Važno pa je bilo tudi to, kar sem malone vsak dan slišal pripovedovati o njihovi aktivnosti, saj so bili prav pionirji tisti, ki so pogosto vzbujali največ odkritega občudevanja. Če bi teh doživetij, srečanj in glasov ne bilo, bi malega upornika sploh ne napisal. V njem sem na majhnem prostoru strnil vse, kar se je lahko zgodilo kakemu malemu uporniku v tolminske cerkljanske gorah, saj je večina poglavij povzeta po resničnih dogodkih. Upam, da boste zadovoljni z mojim odgovorom. Pri nalogi vam želim uspeha. Če bi potrebovali še kaj, se lahko brez skrbi spet obrnete name.

Lepo vas pozdravljam!

France Bevk

MISLIM SAMO NASE

Fizika ... Profesor lista po redovalnici. Tišina. Napeto pričakujemo: kdo bo na vrsti?

"Samo danes še ne. Drugič bom znala vse", mi razbija v glavi. Računam: "Če danes dobim cvek, kdaj ga bom popravila? Da le mene ne bi poklical, vse se bom naučila."

"Že prejšnjo uro ste spraševali", skušeno pregovoriti profesorja, da bi zaprl redovalnico.

Te da se prepričati.

Šošolka poleg mene vstane. "Kar bo, pa bo," se hrabri in roke živčno iščejo zadnje opore med popisanimi listi. Kakor bi se v zadnjem trenutku hotela nekaj naučiti.

Globoko si oddahnem. Izmaknila sem se roki pravice. Na sošolko pozabim. Čudna sreča me prevzame ...

Prijatelj, ti bodi drugačen!

Jožica

ANKETE

Objavili smo nekaj najzanimivejših misli iz ankete, ki smo jo poslali našim profesorjem, da ocenijo novo Šolsko glasilo.

V p r a š a n j a :

1. Se vam zdi, da je letošnji dijaški list kaj drugačen kot pred leti?
2. Kako bi ga ocenili?
3. Kako bi list izboljšali?
4. Kakšno ime predlagate?

Profesor Jamar: pod točko 1. in 2 - nič./Da ne bo zamere/

3. - Intervjuji s pisatelji,

4. - Ime naj ostane isto - 10-letna tradicija, ki je listu utrla pot, bi bila z novim imenom porušena. Gradite na starem novo.

Profesor Antič:

1. - V smislu izboljšanja mora biti iz leta v leto drugačen - rdeča nit naj bo večno iskanje lepega resničnega in dobrega.
3. - Ob čim večji udeležbi ustvarjalcev in bralcev bo njega kvaliteta rasla.

Profesor Bibičeva:

2. - Nekaj je dobrih, nekaj povprečnih prispevkov, pod povprečjem se mi zdi, da jih ni. Za naprej še nove motive! Start je dober, le naprej!
3. - Naj bo še kaj s področja likovne in glasbene umetnosti, pedagogike, ker smo gimnazija s to usmeritvijo.

Profesor Jelinčičeva:

1. - List je postal bolj aktualen in bolj dijaški.
2. - Vsak prispevek, ki je povezan z našim kulturnim in

vsakdanjim življenjem, ki kaže interes zavoda za te probleme, ki prikazuje probleme mladega človeka v okviru naše skupnosti, razvoj in rast našega prosvetnega naraščaja, bi ocenila nadvse pozitivno.

Hvala za predloge!

Profesor Kos:

2. - Meni je všeč.

3. - Menim, da je bil izbor za zadnjo številko dober, morda pa so med neobjavljenimi prispevki še takšni, ki so vredni objave. (Ljudje različne vrednotimo.) Izven šolske dejavnosti so na naši šoli razmeroma dobro razvite. Morda bi o tem kaj objavili. Kaj pa humor in anekdote iz šolskega življenja?

Profesor Bizjakova:

1. - Mislim pa, da je bolj aktualen (demokracija danes, anketa komunistov)

2. - List me je presenetil - zlasti z zrelostjo nekaterih člankov

3. - Danes so povsod po svetu in pri nas - zlasti pa še med študenti - premiki, ki jih morate zaznati. Vaša stvar je, kako se do njih opredelite. Važno je, da jih začutite, o njih pišete - saj boste že jutri sami sredi tega razgibanega življenja. Všeč mi je, da se stvari lotevate odkrito, pogumno in brez kompromisno - sicer je pa to tako odlika mladosti.

^ ^

Glede na neobjavljene prispevke (prof. Kos) se trudimo, da damo vsaj pesnikom pogum, pri prozi pa smo malo strožji. Toda, kljub temu, da so okusi različni, skušamo biti objektivni (v odboru nas je 9).

Vsem tovarišem profesorjem hvala za odgovore!

Ured. odbor

ZRCALO NAŠEGA OBRAZA

OB PREŠERNOVIM DNEVU

Milijon in pol nas je,
milijon umirajočih med mrliči,
milijon, ki hlapčevstvo ga krteviči
in vendar ga nikoli ne uniči ...

Enajst od šest sto dijakov nas je stalo pred spomenikom,
enajst, ki so dvignili glave ter se s svojo malenkostjo
ozrli v kip velikega poeta!

BILL

POLICAJ V ČRNIH HLAČAH

Zima bela, sneg in mraz.
Ptičke zebe, pod streho se tišče.
Mlađi mucki za pečjo sede,
predejo in z repki se igrajo.
Veseli so, ker tu jim je toplo.

Pa pride policaj v črnih hlačah
in zažuga:

"To se ne sme! Je to dolina
Šentflorjanska, to muckanje!"

Ubogi mucki, ubogi ptički,
zdaј skrivajo se po kotičkih.

BILL

KRVODAJAJOI

Z. Iskreno hvala, da ste se odločili za to lumento dejanje;
s tem ste pomagali sočloveku, morda celo sebi.
Š. Do jutri morate znati vse, kar smo danes pri urki vzeli
novega in imeti vse prepisane.

Tako zdravstvo, tako šola. No, lepo so nam zagodli, komaj nekaj dobrega storiš, te že drugi udari.

A sreča, da so ti redki ... in nas nekateri le še slišijo.

VZGLEDI

Ti molčiš? Nisi si dal puščati svojo histerično višjo lri. Meni so spustili nekaj nagajivosti, toda za ... no, nekaj je je še ostalo. Ti nisi dal nekaj svoje visoke žlehtnobe in starega odvišnega pritiska.

Zato smo sami z rahlim strahom stopili v belo stavbo, pred zelene možice ... in niso nam dali opravičila za odsotnost...

BILL

POZABLJIVOST

- Zakaj nimate zvezka, naloge? to je zadnjič. Drugič boste dobili negativno oceno.
- Spet ste pozabili opravičilo. Dobili boste neopravičeno uro.
- Pa vi, tudi vi?! To je pa že preveč!

Prav zares, tovariši! Tako pozabljanje. Kakšna resnost pa je to!? Lep vsgled nam dajete, saj že tri tedne čakamo na vaše tes..., da ne boste pozabili. Pa pozabite še ta očitek. Ti smeš, jaz pa ne, ker nisem na tvojem stolčku ... raje utilnem.

BILL

